

Eimi Snell's utdrag från boken;
Konsten att fejka arabiska
av Lina Liman

som Eimi vill lyfta fram och/eller kan relatera till.

Sid 27 (Ojämn begåvningsprofil)

”Ibland känns det som om ingen hör vad jag säger när jag säger att jag inte kan, eller inte orkar. Många tolkar mina tvivel och min oförmåga som ett uttryck för dåligt självförtroende. En del tror att jag överdriver, att jag är trög, oföretagsam eller allmänt bångstyrig. Men jag är bara synnerligen ojämn. Det verkar vara en av de aspekter som människor utan autism har svårast att ta till sig och acceptera.”

Sid 38 (Ensamhet, utanförskap)

”Så länge jag kan minnas har jag brottats med känslan av att inte höra till. Autismen har placerat mig i ett kroniskt utanförskap, i en ensamhet som genomsyrar hela min existens och som inte går att bryta, varken med kärlek, ord eller viljekraft. Känslan är så dominerande och så påtaglig att jag kan ännu den nästan fysiskt, som ett skal. Osynligt, tjockt och ogenomträngligt från båda håll”

Sid 39

”Alla människor verkar känna så här ibland – ett utanförskap, en distans, en tunn hinna mellan jaget och omvärlden. Min känsla är konstant och intensiv. Den färgar allt jag känner, allt jag gör, allt jag är. Visst kan jag se och intellektuellt förstå att jag hör till – men inte *känna* det.”

Sid 40

”Jag väljer ofta att vara ensam, eller snarare: jag väljer ofta bort att vara med andra. Jag drar mig undan, precis som när jag valde att leka ensam på dagis eller gå för mig själv på rasterna. Samspelet är för otryggt och krävande. Bara när jag är ensam kan jag slappna av. Jag önskar att det inte vore så.”

”För jag har insett att känslan av ensamhet hänger mer ihop med min autism än faktiska omständigheter. Det sociala kittet fäster inte. Det finns en del av verkligheten som jag aldrig kommer att förstå, en plats där andra samlas dit jag aldrig kommer att hitta.”

Sid 42-43

”Vi som lever med autism har en nedsatt förmåga att integrera socialt. Det innebär inte per automatik att vi är asociala eller sakanar vänner, inte heller att vi inte tycker om eller bryr oss om andra. Bara för att vi har svårt att samspela enligt majoritetens normer, på det ”språk” som används av den neurotypiska befolkningen – det vill säga de personer som saknar neuropsykiatrisk diagnos.”

Sid 44

”Jag ser det som att jag i brist på social autopilot har lärt mig att navigera manuellt.”

Sid 63

”Att autistiska barn utvecklar alltför starka, eller alltför svaga, band till en av föräldrarna är inte ovanligt.”

Sid 70

”Min fyrkantiga hjärna sukter ständigt efter instruktioner. Den behöver tydliga ramar, räta hörn och raka linjer. Jag vill veta exakt hur man *ska* göra, även om det inte finns något entydligt ”ska”. Jag är överdrivet noga med regler och ordning, rättvisa och konsekvens och har svårt att göra undantag, även när situationen tillåter det eller rent av kräver det.”

Sid 71

”Jag vet också att ingen människa är fullkomlig. Alla gör fel. Ändå är jag som besatt – det *måste* bli rätt, det får inte bli fel.”

”Autism innebär ”*begränsande, repetitiva mönster i beteende, intressen eller aktiviteter*”. Det här ska inte förväxlas med tvång, som drivs av oro och ångest, utan handlar snarare om trygga vanor och ovanor, ritualer och rutiner.

Tvångstankar och tvångshandlingar hör över huvud taget inte till autismdiagnosen, men är vanliga i kombination med autism.”

Sid 73

”Vid autism talar man ibland metaforiskt om att hjärnan är annorlunda kopplad, eller att den har ett annat operativsystem än det som styr majoritetens hjärnor. Vi fungerar alltså annorlunda – inte sämre. Operativsystemet går bra så länge det körs i rätt hjärna. Problemen uppstår när man försöker koppla ihop systemen, eller när man kräver att den autistiska hjärnan ska använda samma operativsystem som majoritetshjärnorna.”

Sid 86

”Autism handlar inte alls om brist på känslor. Autism handlar om förmågan att förstå och kommunicera känslor. /.../ myten om autism som ett känslolöst eller känslofattigt tillstånd är en skrämmande vanlig missuppfattning.”

Sid 86-87

”Jag har bara så oändligt svårt att förstå hur jag ska bära mig åt för att nå ut.”

Sid 87

”Och jag vet av erfarenhet att även när jag tycker att jag är tydlig med vad jag känner, så går det folk förbi.”

”Jag känner mig som en öppen bok, men ingen verkar kunna läsa den.”

Sid 89

”Hur övertydlig jag än tycker att jag är när jag uppenbarligen inte ut.”

Sid 90-91

”De väntar på att få höra hela sanningen, trots att jag redan har levererat den.”

Sid 94

”Vad som ser ut som känslökyla skulle i själva verket kunna vara ett sätt att hantera en överväldigande medkänsla. Vi känner så mycket med andra att det blir ohanterligt, vilket får oss att dra oss undan, vilket får andra att tro att vi inte bryr oss.”

Sid 102

”Folk knackade på och ville veta hur jag mådde, och jag ville prata, ville berätta, men jag hittade ingen kanal, ingen fungerande frekvens, inga ord.”

Sid 119

”I själva verket använde jag ofta studierna som ett alibi för att undvika det som jag tyckte var svårt – det spontana, sociala och ostrukturerade livet.”

Sid 120

”Att konstat anpassa sig är krävande för vem som helst. Om man därtill har en nedsatt förmåga att lista ut vad andra människor tycker och önskar, som vid autism, blir ekvationen egentligen omöjlig.”

Sid 121

”I vissa fall är en välutvecklad anpassningsförmåga en klar fördel för oss i autismspektrumet. /.../ Å andra sidan minskar omgivningens förståelse för våra svårigheter. Våra strategier döljer problem som vi kanske skulle må bra av att få hjälp med eller som andra åtminstone skulle kunna ha överseende med. /.../

Hur jag än vrider och vänder mig, hur jag än balanserar och kamouflerar, hur accepterad och bekräftad jag än blir av andra, så känner jag mig fortfarande ensam, fortfarande som ufo från yttre rymden. Det är till och med så att ju mer jag anpassar mig, desto mindre känner jag att jag hör till. /.../

Vi kameleont, eller amöbor, faller alltså på eget grepp.”

Sid 131

”Hur jag än gör känner jag mig fel. Full av skam över att vara den jag är, urgröpt av upplevda misslyckanden som jag ständigt måste kyla.”

Sid 133

”Jag är älskad, det vet jag, och jag har människor omkring mig som vill mig väl. Och ändå. Ändå detta främlingskap, denna orubbliga övertygelse om att jag inte hör till. Jag är för alltid fast i mig själv. Inkluderad fastän utanför. Hur orkar man leva vidare med en sådan visshet?”

Sid 136

”Det är så mycket lättare att förstå ett sår som gör ont än en själ som gör det.”

Sid 154

”Oftast klarar jag det sociala spelet så bra att andra inte förstår att jag anstränger mig.”

Sid 176

”Formellt klassas autism som en funktionsnedsättning. Tidigare användes begreppet handikapp, men det ströks ur det officiella svenska myndighetsspråket eftersom det ansågs missvisande och nedsättande.”

Sid 177

”Vissa beskriver autism enbart som en tillgång. De eventuella problem som uppstår beror inte på autismin i sig, utan på att samhället är utformat efter den neurotypiska majoriteten, argumenterar de.”

”/.../ omgivningens attityd och okunskap kan vara ett långt mycket större problem än autismin i sig. /.../ Vi är annorlunda, inte fel, inte sämre.”

Sid 179-180

”Jag kan prata, det är inte där skon klämmer. /.../ Jag glömmer detaljer som är avgörande för sammanhanget, eller trasslar in mig i helt ovidkommande stickspår. Ganska ofta missar jag själva huvudpoängen för att jag har irrat bort mig i mitt eget prat. Eller så är jag så rädd för att bli omständig att jag i stället fattar mig obegripligt kort. Om jag blir avbruten, om så bara av en inskjuten fråga, händer det att jag kommer av mig och helt glömmer vad jag pratat om sekunder innan.”

Sid 181

”För mig är ögonkontakt mest bara distraherande. Jag tar till mig mer av ett samtal om jag får vila blicken på någonting annat. /.../ När det är jag själv som pratar kan jag bli så distraherad av ögonkontakten (och tankarna på den) att jag tappar både tråden och orden.

Sid 182

”När jag skriver hittar jag ord för det jag vill berätta. Jag kan sitta i lugn och ro, ta den tid jag behöver utan att bli avbruten, påpuffad eller distraherad. Min tystnad stör ingen, jag behöver inte tänka på att titta någon i ögonen eller förstärka mina ord med gester och grimaser. Jag kan lättare hålla en röd tråd, och min känsla för nyanser och tydlighet är oändligt mycket säkrare än jag pratar.”

Sid 199

”Det blir korta meningar och långa tankepauser när jag ska kombinera hänsyn med ärlighet.”

Sid 220

”Jag har alltid haft extremt svårt för att släppa andra människor in på livet. De flesta känner av min reservation och backar automatiskt.”

Sid 235

”Jag är svår att komma in på livet. Kan någon leva med det utan att känna sig avvisad och sviken?”

”Många människor med funktionsvarianter väljer att leva med en partner som fungerar på liknande sätt, med eller utan diagnos.”

Sid 236

”Jag missar kanske en del chanser eftersom jag lever ett ganska stillsamt liv.”

Sid 242

”Det är inte lätt att börja om. Det bor så mycket svart inom mig, så mycket oformulerat och trassligt som behöver komma ut i ljuset. Jag önskar jag kunde ta det i mina händer och lägga det på bordet mellan oss, så att jag kunde se det, så att han kunde se de, så att jag kunde säga: ”Titta, *så här ser det ut*. Det är det här som gör så ont. Det är det här som gör det så svårt att leva.” Jag vill anförtro mig åt honom, men motståndet inifrån är massivt. Något står i vägen.”

Sid 252

”Hur förhåller man sig till framtiden när man inte vet om man kommer att vara inkluderad?”

Sid 256

”Jag vill göra rätt, men förstår inte vad rätt är. Hur kan jag erkänna min oförmåga och samtidigt bedyra min styrka? Hur kan jag be om hjälp utan att provocera, utan att bli dömd?”

Sid 265

”Ibland är det bara så svårt att tro på en förändring.”

Sid 266

”Kanske jag är född att ständigt strida.”

Sid 302

”En del hävdar att en diagnos inte gör någon skillnad. Att det är som det är, oavsett om man sätter ett namn på det eller inte. Och visst, en diagnos kan inte trola bort medfödda svårigheter. Jag kommer att ha autistiska problem tills jag dör. Det kommer att förbli trassligt och snårigt i många sammanhang.”

Sid 303

”Autismen är genetisk/biologiskt betingad. Problemens rotsystem är mitt nervsystem och inte, /.../ min karaktär, mitt sätt att vara och tänka och känna och agera.”

”Det är inte enkelt att leva med autism. Men det är lättare att leva med autism och veta om det, än att leva med autism *utan* att veta om det.”

Sid 304

” /.../ om diagnosen hade ställts tidigare skulle mina besvär inte ha blivit så allvarliga, så komplexa och så vårdkrävande. Mina depressioner, ätstörningar och ångesttillstånd har ju inte uppstått *oberoende av* mina övriga svårigheter, utan till stor del uppstått *på grund av* dem.”

Sid 308

”Jag är annorlunda och jag måste ta hänsyn till det – annars håller jag inte ihop.”

Sid 310

”En del hävdar att en diagnos inte gör skillnad. Jag hävdar att en diagnos kan rädda liv. Jag överlevde. Jag lever. Det kallar jag skillnad.”